

Verslag van de raadsvergadering van 20 maart 2023

Aanwezig	Dhr. Bleker (voorzitter) en dhr. R.M. Jongedijk (raadsgriffier) en de leden: M.I.A. Baas, A.G.A. Blömer, M.R. Brejaart, H. Brouwer (na afleggen belofte), P. Brouwer, Z. Ceben, R. Denneboom, P. van Ek, H.D. Heutink, R. Hofman-Bijlstra, J. Hofte, Y.A. Hümmels, M. Jajan, A. Kano-Tarah, E. Kemp, G.M. Kel, M. van Lagen, J.C.M. de Lange, L.I.P. Lents, H. Meijer-Ytsma, M. Ouwehand, B. Overink, A.J. Peeters Weem, H. de Roode, J.W. de Ruiter, B.J. Sanders, M. Schouten, V.M.J. Schrauwen, M. Sümer, N. Teke-Bozkurt, G. Tillema, L. van der Veen, J. Vogelzang, D.F. van Wakeren, R. Wessels, L. Wissink, C. Woltjer en N. ten Workel-Bos
Afwezig	A.G.J. ten Vergert

1. Opening

De voorzitter opent deze extra raadsvergadering en heet iedereen welkom.

De voorzitter meldt dat dhr. Ten Vergert met kennisgeving afwezig is.

2. Vaststellen van de agenda

De agenda is conform vastgesteld.

3. Benoemingen

a. bevindingen commissie voor onderzoek geloofsbrieven van dhr. Brouwer

Dhr. Sanders stelt namens de commissie voor onderzoek geloofsbrieven voor tot tijdelijke toelating van het benoemd verklaarde raadslid dhr. H. Brouwer.

b. Installatie nieuw raadslid

Dhr. Brouwer legt de verklaring en belofte af.

4. Raadsdebat inz. kaderstelling asielopgave

Dhr. Overink (BBE) heeft mede namens de fracties PvdA, VVD, CU en CDA verzocht om deze spoedraad met als doel het college concrete kaders inzake de asielopgave mee te geven richting de regietafel. Deze kaders zijn omschreven in de motie "onder voorwaarden meewerken aan asielopvang".

Aangenomen motie

Motie 1 dhr. Overink (BBE) "Onder voorwaarden meewerken aan asielopvang", inhoudende:

Draagt het college op:

- In gesprek te gaan met de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over de mogelijkheden om concrete afspraken te maken over asielopvang in Enschede.
- Waarbij de staatssecretaris bereid is om deze afspraken te formaliseren in een brief/ bestuursovereenkomst en hij deze persoonlijk ondertekent uit hoofde van zijn functie, waarbij afspraken dienen te worden gemaakt over, maar niet uitsluitend:

1. Het aantal asiel opvangplekken, niet groter te laten zijn dan de initiële aantallen van de verdeelsleutel voor Enschede van maximaal 550 (conform brief college 12 januari);

2. De maximale duur van de opvang is 5 jaar na ingebruikname; een jaar voor het verstrijken van deze termijn wordt er een evaluatie opgesteld waarna, afhankelijk van de uitkomsten, het college van B&W de mogelijkheid heeft om telkens voor een jaar de opvang te verlengen binnen de kaders van de bestuursovereenkomst;

3. Enschede, gedurende de looptijd van de bestuursovereenkomst, op geen enkele wijze extra asielzoekers of extra statushouders bovenop de reguliere taakstelling huisvesting vergunninghouders zal opnemen, middels dwang, crisisopvang of via andere maatregelen dan ook;

4. De bestuursovereenkomst bevat wederzijds afdwingbare rechten en verplichtingen. In de overeenkomst wordt een handhavingssysteem opgenomen, waaronder in elk geval een

Verslag van de raadsvergadering van 20 maart 2023

boetebeding. Geschillen over nakoming worden via een in de overeenkomst op te nemen geschillenregeling behandeld en ultimo aan de rechter voorgelegd. In een uiterst geval, nadat de geschillenregeling onvoldoende oplossing biedt, kan bij niet nakoming de overeenkomst eenzijdig worden opgezegd. In de overeenkomst worden hierover specifieke afspraken gemaakt. Ingeval eenzijdige opzegging vervalt het in de overeenkomst opgenomen aanbod van de gemeente Enschede.

5. Wanneer de staatssecretaris niet bereid is om akkoord te gaan met de hiervoor genoemde bestuursovereenkomst en of de onderliggende voorwaarden, Enschede geen medewerking verleent aan het leveren van een vrijwillige bijdrage aan de provinciale opgave asielopvang, en dit kenbaar maakt aan de Twentse Regietafel Asiel.

6. De volledige voorbereiding, de ontwikkeling en de instandhouding in de komende jaren, de gemeente Enschede geen geld mag kosten en volledig gecompenseerd dient te worden.

7. De voorbereiding op en exploitatie van het AZC en de noodopvang dienen volledig te worden uitgevoerd door het COA.

- Met het Rijk in onderhandeling te gaan over een forse handreiking naar aanleiding van deze bestuurlijke overeenkomst, zoals een structurele oplossing voor de jaarlijkse 7,9 miljoen te kort op jeugdzorg of extra agenten, meer geld tegen bestrijding van ondermijning, armoede, volkshuisvesting etc. etc.
- De bestuursovereenkomst tussen de gemeente Enschede en het ministerie van Justitie en Veiligheid op te stellen en deze samen met de Griffier en een externe jurist te beoordelen, alvorens de overeenkomst aan de staatssecretaris zal worden aangeboden ter ondertekening. Het college mandaat heeft deze bestuursovereenkomst met het ministerie van Justitie en Veiligheid af te sluiten.

Locatie keuze:

- Wanneer de exploitatie van het AZC nog enige tijd op zich laat wachten, is Enschede bereid tijdelijk een noodopvang voor 550 asielzoekers te vestigen inclusief de 60 asielzoekers die verblijven in de crisisnoodopvang in Enschede, tot aan de start van de exploitatie van het AZC.
- Het college het mandaat te geven om binnen afzienbare tijd een besluit te nemen over de locatie voor een AZC en een locatie voor een tijdelijke noodopvang. Bij beide wordt uitgegaan van 1 locatie.
- Zodra het college een besluit heeft genomen over de locatie(s), de gemeenteraad te vragen om actief wensen en bedenkingen mee te geven.

Bestuursovereenkomst AZC:

- Na dat er een akkoord is bereikt met de staatssecretaris, de volgende stap te zetten met het COA, waarbij het college het mandaat heeft een bestuursovereenkomst af te sluiten met het COA en concrete afspraken te maken over asielopvang in Enschede:

1. Voor dat de bestuursovereenkomst door beide partijen is gesloten geen onomkeerbare activiteiten te ondernemen of kosten te maken die zien op deze opvang.

2. De bestuursovereenkomst op te stellen, ondersteund door een externe jurist en de griffier, alvorens de overeenkomst aan het COA zal worden aangeboden ter ondertekening.

3. De voorbereiding op en exploitatie van het AZC dient volledig te worden uitgevoerd door het COA.

4. De volledige voorbereiding, de ontwikkeling en de instandhouding in de komende jaren, de gemeente Enschede geen geld mag kosten en volledig gecompenseerd dient te worden.

5. Zorg te dragen en de garantie te geven dat omwonenden en of de buurtschap nauw worden

Verslag van de raadsvergadering van 20 maart 2023

betrokken bij deze ontwikkeling;

6. De locatie dusdanig wordt ingericht dat het voldoet aan 'kind in AZC' eisen en dat het personeel bevoegd en gecertificeerd is zodat ook de professionele zorg en veiligheid voor bewoners en omwonenden kan worden geborgd.

7. Het opzetten van een breed en intensief activeringsprogramma (met aandacht voor de geestelijke gezondheid) om de bewoners van het AZC zo goed mogelijk op een actieve en maatschappelijk nuttige wijze te betrekken bij en in te zetten voor sociale projecten;

8. Er vanuit het COA 24/7 een contactpersoon beschikbaar dient te zijn, waar bewoners en omwonenden direct terecht kunnen met meldingen, vragen en zorgen.

9. Opzetten van een 'omgevingsbeheergroep' met bewoners, buurtbewoners, afgevaardigden van de gemeente en het COA, zodat er een structureel overleg moment komt waarin allerhande zaken kunnen worden besproken en de omwonenden altijd goed geïnformeerd zijn;

10. In overleg met het COA te streven dat de bewoners van deze opvanglocatie, wanneer ze een verblijfstatus krijgen, ook in of rondom Enschede zullen worden gevestigd als statushouder.

11. Vast te leggen in de bestuursovereenkomst dat het COA zich inspant om eventuele overlast terug te brengen tot nul.

12. Vast te leggen in de bestuursovereenkomst dat het COA investeert in voorzieningen om het AZC bij uitstek geschikt te maken voor opvang van kinderen en gezinnen.

13. In overleg met het COA zoveel mogelijk personen te plaatsen die kansrijk zijn voor een verblijfsstatus.

14. Zorg te dragen voor een zoveel mogelijk evenwichtige verdeling tussen vrouwen, kinderen en mannen.

15. Er in de opvang in Enschede geen "veilige Landers" worden geplaatst.

16. Er tussen de Burgemeester, het COA concrete afspraken worden gemaakt over de rol en verdeling van taken omtrent veiligheid en eventuele overlast en hoe te handelen.

17. Samen met de wijk of buurt te kijken naar een inpassing van het AZC, waarbij er bijvoorbeeld kennismakingsdagen/ ontmoetingsmomenten georganiseerd worden;

18. De vestiging van een AZC een grote impact kan hebben in de wijk of buurt. En bij omwonenden. Samen met de samenleving te kijken naar een forse en passende compensatie in de omgeving.

Bestuursovereenkomst noodopvang:

- Na dat er een akkoord is bereikt met de staatssecretaris en wanneer de exploitatie van het AZC nog enige tijd op zich laat wachten, het college het mandaat heeft een bestuursovereenkomst af te sluiten met het COA voor een tijdelijke noodopvang met maximaal 550 plekken:

1. De huidige crisisnoodopvang voor 60 personen sluit zodra de noodopvang start en de 60 asielzoekers uit de crisisnoodopvang worden overplaatst naar deze noodopvang.

2. Voor dat de bestuursovereenkomst door beide partijen is gesloten geen onomkeerbare activiteiten te ondernemen of kosten te maken die zien op deze opvang.

3. De bestuursovereenkomst op te stellen, ondersteund door een externe jurist en de griffier, alvorens de overeenkomst aan het COA zal worden aangeboden ter ondertekening.

4. De volledige voorbereiding, de ontwikkeling en de instandhouding in de komende jaren, de

Verslag van de raadsvergadering van 20 maart 2023

gemeente Enschede geen geld mag kosten en volledig gecompenseerd dient te worden.

5. Waarbij als uitgangspunt geldt de afspraken die zijn vastgelegd met het COA over de noodopvang in Enschede gedurende de periode januari tot juni 2022 met uitzondering van de voorbereiding en exploitatie; de voorbereiding op en exploitatie van de noodopvang dienen volledig te worden uitgevoerd door het COA.

Verder nadrukkelijk rekening te houden met:

- Zorg te dragen voor een goede bereikbaarheid van de locatie voor zowel de bewoners als medewerkers gewaarborgd wordt
- Er recht wordt gedaan aan de adviezen uit 'de waaier' / evaluatie AZC''

Stemverklaringen:

Dhr. Peeters Weem (GL): blij met de stap die gezet wordt, maar ook probleem met het feit dat deze belofte waargemaakt kan worden, en vinden in strijd met artikel 1 van de Grondwet. We zullen dus verdeeld stemmen.

Dhr. Kemp (SP): idem GL, hoog tijd voor asielopvang

Dhr. Brouwer (EA): voor het helpen van mensen in nood. Maar wat blijft over van deze motie, zorg over de realiteitswaarde

Dhr. Van Lagen (CDA): stemt in met deze motie, met nadruk op dat dit serieuze eisen zijn en dat de wethouder zich hier aan houdt.

Dhr. Van Ek (SP): stemmen voor, er moet iets gebeuren qua asiel.

Besluit: motie 1 is aangenomen met 33 stemmen voor (BBE-PvdA-VVD-D66-CDA-CU-Volt-SP-EA-PvdD-dhr. Peeters Weem en mevr. Kano-Tarah GL) en 5 stemmen tegen (PVV-FvD- dhr. Wessels en mevr. Schouten GL)